

Dictamen en relació amb la consulta formulada pel Secretari general d'un Departament de la Generalitat sobre el compliment del deure d'informació respecte la recollida i el tractament de determinades dades en el Sistema de Gestió i Tramitació dels Documents del Govern (SIGOV)

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del Secretari general d'un Departament de la Generalitat en què es demana que l'Autoritat emeti un dictamen sobre el compliment del deure d'informació respecte la recollida i el tractament de determinades dades en el Sistema de Gestió i Tramitació dels Documents del Govern (SIGOV)

En concret, exposa que *“alguns dels expedients que es tramiten a través del SIGOV contenen altres dades de caràcter personal d'afectats, introduïdes pels departaments de l'Administració de la Generalitat a l'aplicació, que hi són tractades per a les finalitats previstes, però respecte de les quals l'òrgan responsable del fitxer (...) no ha facilitat el necessari dret d'informació als afectats en la recollida de les seves dades, ni n'ha recollit el corresponent consentiment per al seu tractament.”*

A partir d'aquests fets, i atenent *“la dificultat de com donar compliment als requeriments establerts a la normativa corresponent per part del SIGOV”*, en concret pel que fa al compliment del deure d'informació, i el consentiment en els casos en què sigui necessari, es sol·licita l'anàlisi per part d'aquesta Autoritat del supòsit plantejat.

Analitzada la consulta, que no s'acompanya de cap altra documentació, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica emeto el següent dictamen:

I

(...)

II

El SIGOV, Sistema d'Informació, Gestió i Tramitació dels Documents (...), és un sistema informàtic que gestiona les iniciatives proposades pels diferents Departaments de la Generalitat de Catalunya per ser discutides a la reunió del Consell Tècnic, a la Comissió Tècnica de la Funció Pública (d'ara endavant, CTFP) i a la reunió de Govern i la seva publicació final al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, si escau.

En el Registre de Protecció de Dades de Catalunya consta inscrit el fitxer *“(...) (SIGOV)”* creat per Ordre del Departament (...). El responsable d'aquest fitxer és un òrgan del corresponent Departament.

La finalitat d'aquest fitxer, d'acord amb la informació que s'ofereix a la disposició de creació, és *“Gestionar les persones usuàries de l'aplicació informàtica del SIGOV.”* Els usos previstos són *“la identificació i localització de les persones vinculades a cadascun dels departaments, organismes autònoms i empreses públiques de la Generalitat, autoritzades a treballar amb el SIGOV.”*

Pel que fa a la procedència de les dades que consten en aquest fitxer, segons l'esmentada disposició, *“les dades seran proporcionades pels responsables de les unitats dels departaments, organismes autònoms i empreses públiques de la Generalitat que designin les persones usuàries de l'aplicació. Les dades les obtenen directament de les pròpies persones interessades.”*

Les dades que consten en aquest fitxer són dades identificatives (nom i cognoms i NIF) i dades d'ocupació laboral (lloc de treball i adreça de correu electrònic) de les persones que hagin estat designades pels departaments, organismes autònoms i empreses públiques de la Generalitat com a usuàries del Sistema d'informació, gestió i tramitació dels documents (...).

III

En l'escrit de consulta es planteja que alguns dels expedients que es tramiten a través del SIGOV contenen altres dades de caràcter personal d'afectats, introduïdes pels departaments de l'Administració de la Generalitat a l'aplicació, que hi són tractades per a les finalitats previstes. I és respecte aquestes altres dades que el Departament es planteja dubtes derivats del fet que l'òrgan responsable del fitxer (...) no ha facilitat la informació necessària a les persones afectades ni n'ha recollit el consentiment.

El primer que cal fer notar és la inconcreció de la informació a la qual s'està referint la consulta. Es fa referència a què es tracta d'*“altres dades de caràcter personal d'afectats”*, que són introduïdes pels diferents departaments, però no es concreta ni la naturalesa d'aquesta informació, ni els subjectes afectats, ni la finalitat per a la qual havia estat recollida aquesta informació, ni tampoc si existia alguna habilitació legal per a la seva recollida.

En qualsevol cas el que cal destacar és que si es tracta d'altra informació diferent a la descrita en l'apartat de l'estructura del fitxer corresponent al SIGOV, no procedeix la seva inclusió en aquest fitxer, sinó, en tot cas, en altres fitxers dels quals puguin ser titulars els Departaments corresponents i que estiguin previstos per a la finalitat per a la qual s'han emprat les dades.

En aquest sentit, convé aclarir que, el fet que una determinada informació sigui introduïda i tractada a través de l'aplicació del SIGOV no implica necessàriament que aquesta informació s'hagi d'incloure en el fitxer del SIGOV. Tenint en compte que en aquest cas pròpiament no ens trobaríem davant d'una cessió de dades en el sentit de l'article 3.i) de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), atès que els diferents departaments implicats formen part d'una mateixa persona jurídica, el fet que dos departaments hagin d'intervenir en un procediment per a la consecució d'una única finalitat no implica necessàriament que les dades s'hagin d'incloure en un fitxer de cadascun dels esmentats departaments.

Per tant, tenint en compte que el fitxer del SIGOV té per objecte recollir només dades de les persones usuàries del SIGOV i que no sembla que la informació a què es refereix la consulta faci referència a persones usuàries del SIGOV sinó a terceres persones, cal deixar clar, ja d'entrada, que aquesta informació no hauria de formar part d'aquest fitxer sinó del fitxer el departament que correspongui en cada cas. Per contra, si aquestes “altres dades” a què es refereix la consulta fossin dades relatives a les persones usuàries del SIGOV, però que no figurin entre les dades recollides a l'apartat d'estructura del fitxer, el que procediria seria modificar el fitxer per tal de preveure la recollida d'aquestes dades.

IV

Pel que fa al compliment del deure d'informació, s'ha de recordar que aquest forma part del contingut essencial del dret a la protecció de dades, atès que només si el ciutadà és plenament conscient de la forma com s'utilitzaran les seves dades, pot exercir plenament el seu dret a l'autodeterminació informativa.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional ha afirmat que:

“Y ese derecho a consentir el conocimiento y el tratamiento, informático o no, de los datos personales, requiere como complementos indispensables, por un lado, la facultad de saber en todo momento quién dispone de esos datos personales y a qué uso los está sometiendo, y, por otro lado, el poder oponerse a esa posesión y usos.

En fin, son elementos característicos de la definición constitucional del derecho fundamental a la protección de datos personales los derechos del afectado a consentir sobre la recogida y uso de sus datos personales y a saber de los mismos.

Y resultan indispensables para hacer efectivo ese contenido el reconocimiento del derecho a ser informado de quién posee sus datos personales y con qué fin, y el derecho a poder oponerse a esa posesión y uso requiriendo a quien corresponda que ponga fin a la posesión y empleo de los datos. Es decir, exigiendo del titular del fichero que le informe de qué datos posee sobre su persona, accediendo a sus oportunos registros y asientos, y qué destino han tenido, lo que alcanza también a posibles cesionarios; y, en su caso, requerirle para que los rectifique o los cancele.” (STC 292/2000)

Per tant no es tracta d'un deure exclusivament formal, sinó un deure que persegueix que el ciutadà tingui coneixement, de la finalitat per a la qual seran tractades les seves dades, del responsable del tractament i de la possibilitat d'exercir els seus drets.

En el cas que ens ocupa, i per la informació de que es disposa, sembla que el tractament de les dades mitjançant l'eina denominada SIGOV no constitueix una finalitat en si mateixa, sinó que només seria un instrument per a la consecució d'una finalitat que seria, en principi, aquella per a la qual el departament que ha introduït les dades en el SIGOV hauria recollit la informació. Per tant serà aquell departament, el que hagi recollit la informació, el que haurà d'informar les persones afectades sobre els extrems a què es refereix l'article 5 de la LOPD. El fet que per a la consecució d'aquella finalitat s'utilitzi una determinada eina informàtica en el si de la mateixa administració, no altera la finalitat del tractament, ni fa nèixer, per tant, una nova obligació de complir amb el deure d'informació previst a l'article 5 LOPD.

V

Similars consideracions a les que s'acaben de fer, poden fer-se respecte el deure de recavar el consentiment de les persones afectades, que és l'altra qüestió plantejada en la consulta.

Sobre aquesta qüestió cal recordar en primer lloc que, tractant-se de l'exercici de funcions administratives, cal tenir en compte que l'article 6.2 de la LOPD estableix que *"no és necessari el consentiment quan les dades de caràcter personal es recullin per a l'exercici de les funcions pròpies de les administracions públiques en l'àmbit de les seves competències"*. Aquesta habilitació no serà aplicable a la recollida i tractament de dades especialment protegides (ideologia, creences, afiliació sindical, salut, vida sexual, raça) però sí a la resta de dades que es recullin per a l'exercici de les funcions que les lleis atribueixin a les administracions públiques.

Al marge d'això, i per a aquells casos en què el tractament es fonamenti en el consentiment de les persones afectades, serien d'aplicació les mateixes consideracions contingudes en el fonament jurídic anterior.

No sembla, per la informació de què es disposa, que la inclusió de determinada informació en una eina informàtica com el SIGOV hagi d'alterar la finalitat per a la qual el Departament que va recollir la informació va obtenir el consentiment. Si el Departament de que es tracti va obtenir el consentiment, –o comptava amb una habilitació legal- per a la recollida i tractament de la informació, aquesta habilitació permetria dur a terme també el tractament instrumental consistent en la utilització del SIGOV.

Per contra, si la incorporació d'aquella informació al SIGOV sí que comportés un canvi en la finalitat, aleshores sí que seria necessari obtenir novament el consentiment, o comptar amb l'habilitació legal necessària per a dur a terme aquest canvi.

D'acord amb les consideracions fetes en aquests fonaments jurídics en relació amb la consulta plantejada pel Secretari general d'un Departament de la Generalitat en relació amb el compliment del deure d'informació respecte la recollida i el tractament de determinades dades en el Sistema de Gestió i Tramitació dels Documents del Govern (SIGOV), es fan les següents,

Conclusions

En la mesura que la introducció de dades de caràcter personal en el SIGOV per part de diferents departaments afectats, no comporti un canvi en la finalitat del tractament per al qual van ser obtingudes, no seria necessari donar compliment de nou al deure d'informació, ni a l'obtenció del consentiment de les persones afectades per part del departament responsable del SIGOV, si això ja es va dur a terme per part del departament que ha introduït la informació.

Barcelona, 17 de juny de 2013